

Szerkesztő: Nagy-Becskek

Nagy-Becskek

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illet
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizet-
sek és a lap szétküldésére ve-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXVIII. évfolyam. 42. szám.

Nagybecskerek, 1899.

Kedd, február 21.

Évi	12 Ft.
Félévi	6 Ft.
Negyedévi	3 Ft.
Egy óra	1 Ft.

— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés
irodáknban.

Megjelenik

szombat- és ünnepnapok kivételével
mindennap esti 6 óráig.

Szell Kálmán miniszterelnök.

Nagybecskerek, február 21.

Olvasóink már tegnap délután érte-
sültek e lap távirataiból, hogy ő Felsőge
Széll Kálmánt bizta meg a kabinetala-
kítással.

Alig tudunk megoldást képzelni, mely
a jelen viszonyok között jobban elégitené
ki az egész ország közvéleményét, mint
épen Széll Kálmán kinevezését.

Pártkülömbőség nélkül élénk örömmel
üdvözlük Széllt a miniszterelnöki székben.
Hiszen régen tudva van, hogy kiváló te-
hetségénél és rokonszenves modoránál fogva
senki sem lehet nálánál hivatottabb azokat
az ellentéteket elsimítani, melyek felbom-
lással fenyegették a magyar parlamentá-
rizmust. Erdemét csak emeli az a körül-
mény, hogy sohasem törekedett arra a
magas polcra, melyet most a Felsőge bizal-
mából elfoglalt. Hisz már Wekerle visz-
szalépése után első sorban Széll Kálmán-
ról beszéltek, mint aki közkedvelt-
ségénél fogva hivatalba lett volna az
akkori súlyos időkben az ellentéteket
elsimítani. De Széll szerényen félre-
állt s továbbra is csak mint közkatona
küzdött a szabadelvű táborban.

Hogy újból sötét felhők tornyosultak
hazánk egén, a király szeme Széll Kál-
mánon akadt meg s őt bizta meg azzal,
hogy egyenlitse ki az ellentéteket. A béke-
közvetítő szerepét ügyesen és tapintatosan
vitte, de békét ő sem tudott létrehozni. A
mi a közvetítőnek nem sikerült, azt bizo-
nyára meg tudja valósítani Magyarország
alkotmányos miniszterelnöke. Széll Kál-
mán most sem igyekezett a bársonyszékbe
s tegnap délig a legtöbb ember azt hitte,
hogy Fejérváry báró lesz Magyarország
miniszterelnöke. A király bölcsessége más-
ként döntött s Széll Kálmán meghajolt a
Felsőge akarata előtt: elvállalta a magyar
kormány megalakítását.

Az egész ország méltányolja azt az
anyagi és erkölcsi áldozatot, melyet hazá-
jának hoz az új miniszterelnök, ki ily

bonyolult viszonyok között ott hagyja
nyugodt, fejedelmileg fizetett állását, hogy
átvegye egy ország kormányzását, mely-
nek szenvedélyeit egy törpe kisebbség
ugy felkavarta, hogy annak lecsendesítése
emberfeletti erőbe fog kerülni.

A korona a béke mellett döntött,
midőn Széllt bizta meg kormányalakítással
s mi hiszünk benne, hogy az ő erélyes
kezének, fényes tehetségének, tapintatának
és szeretetreméltóságának sikerülni fog
minden okot a reményeket megvalósítani,
melyeket az egész ország fűz Széll Kál-
mán nevéhez.

Az aradi szabadelvű párt végrehajtó bizottsága el-
határozta, hogy a megyei szabadelvű pártos hasonlóan
közgyűlést fog egybehívni és az elé a következő határozati
javaslatot terjeszti: A párt ünnepélyesen kijelenti, hogy a
kormányváltás dacára a szabadelvű párt elvileg rendület-
lenül ragaszkodik s azokhoz a megpróbáltatás perczekben
inkább mint valaha hit marad. azon meggyőződésben, hogy
az országos szabadelvű párt továbbra is a vidéki pártok
buzdító, összetartó és irányító példája lesz.

Városi közgyűlés.

Nagybecskerek, február 21.

A nagy böjt dacára igen vígan voltak teg-
nap a városi képviselő urak, sőt helyenkint
bizonyos farangi hangulat vett erőt a forum
komoly hősein, úgyhogy a midialis főjegyzőnk,
(mint Benkovic Mihály képviselő elnevezte)
ki a Budapesten időző polgármester helyett
elnökölt, néha alig volt képes szóhoz jutni.
Dicsőretére legyen mondva, hogy nem kimélte
a csengetyűt s egy-két támadást igen ügyesen
viasszavagott.

A közgyűlésnek egyébként kevés oka volt
jókedvűnek lenni. A nagyhid reparációja 1500
frttal többbe került, mint amennyit előirányoztak,
s hogy a tornacsarnok igen drága história, azt
régén tudja nálunk minden ember fia.

Boldog az a város és annak érdemes
képviselőtestülete, mely ilyenek láttára és hallatára
sem veszti el jókedvét.

Elnök: dr. Perisics Zoltán v. főjegyző.
Jegyző: Mattanovich György v. jegyző.

1. Torontálvármegye tekintetes törvényha-
tósági bizottságának a kerékpárado tárgyában
hozott feloldó határozata. — A közgyűlés a ha-
tározatot megfélebbesi.

2. Az alispáni hivatal özv. Lucsics Rozália
virilis meghatalmazottja ügyében kelt rendelete.
— Minthogy az övgegy Lucsics által megbízott
képviselő már más mandátumot kapott, Gerbács
Józsefet bizsa meg képviselével. Tudomásul
szolgál.

3. A kisbirtokosok országos földhitelintéze-
tének évi rendes közgyűlésre szóló meghívója.
— A város képviselőtere dr. Demkó Pál, ország-
gy. képviselő kéri fel.

4. Hivatalos jelentés a folyó évi január havi
pénztár rovarosolárról. — Rendben találtatott,
tudomásul szolgál.

5. Hivatalos előterjesztés a különböző városi
és árva-pénzeknek mintént leendő elhelyezése tár-
gyában. — A helybeli pénzintézetekben helye-
zendő el.

6. Hivatalos jelentés a villamni részére be-
szerzett fűtő-ékek id igényesen a nyugdíj-alap-
ból kő csökként való kiegyenlítése tárgyában. —
Tudomásul szolgál.

7. Hivatalos előterjesztés az 1899., 1900. és
1901. évi adókievő bizottságba kiküldendő bi-
zalmi férfiak választása tárgyában. — Meg-
választottak: Schmidt Antal és Gyurics.

8. Hivatalos előterjesztés az egyes városi
bizottságokban megüresedett tagsági helyeknek
választás utján leendő betöltése tárgyában. —
Megválasztottak: az építési bizottságba Kühn
János, a nyugdíjválasztmányba Menoser Lipót.

9. Szávicz Sándor városi számvizsgáló bizott-
sági tagnak ezen tagságról való lemondása. —
Minthogy Szávicz lemondása félreértésen alapul,
a lemondás Krumenacker Ferenc indítvá-
nyára nem fogadtatik el.

10. Hivatalos előterjesztés a nagyhid helyre-
állítási munkálatainak átvétele tárgyában. — A
költösgvetést 1500 frttal lépték túl.

Menoser Lipót, dr. Gyorgyevits és
Hadfy Döme felszólalásai után a közgyűlés a
kereseti összeget kiutalványozza.

11. Hivatalos előterjesztés a főgymnasi
tornacsarnok átvétele tárgyában. — A költség-
vetés 6026 frt, a pótmunkák 1486 frtba, a kerít-
és pedig 513 frtba, vagyis az összes munkálatok
8028 frtba kerülnek. Hosszabb vita után, mely-
melyben résztvettek dr. Gyorgyevits Milos,
Krumenacker Ferenc, Hadfy Döme, dr.
Brájer Lajos, Menoser Lipót, a közgyűlés
42 szavazattal 26 ellenében elveti az állandó
választmány javaslatát, mely szerint az összeg
kiutalványozandó volna, hanem elfogadja Gyor-

A „TORONTÁL” tárczaja.

A nők a falun.

Irtá: Czarina Szilárd.

— A „Torontál” eredeti tárczaja. —

Elhissik-e kérem, hogy hat deci bor és egy
szódába kerül nekem csak a fenti cím, mert egy
fél órája, hogy töltöttem poharamat, mártoga-
tom tollamat — nem a boros pohárba, hanem a
tintás füvegbe. A pohár feneke minduntalan rám
vigyorog, a tinta minduntalan kiszárad tollam-
ban s átkozottul fehérlelek a papiros is, ha a
cím már föl nem volna írva.

Kérem a gondolatot. Hát van ennél átko-
zottabb foglalkozás: a gondolatot keresni? Mond-
ják meg, a kik megpróbálták?

Pedig nem is olyan kényes az én helyze-
tem. A nők megvannak, a falu is megvan, tehát
min töröm a fejemet olyan soká?

Nagyon szeretem a divatot. Következetlen-
ség, csak következtetés és semmi más, volna
tölem, ha én ilyenkor azt irnám le, hogy szokott
megesni a faluban, mondjuk például a vásson
fehérítés ott a folyóparton forró nyárnak kéjes
reggelén. Ambátor még élénk emlékezetemben
vannak azok szép nyári reggelek, mikor egy
barátommal ott lebeselődünk a folyóparton a
vássoncelédek, akarom mondani a vássonfehérít-
és dimenziói és közszeletési jelentősége felett

elmélkedve, mégis korrekt dolognak tartom ha-
ladni a megkezdett uton: a falusi uton a nők felé.

Kassinók, olvasókörök, társaskörök és nem
tudom én miféle körök, nálunk olyan minden-
napos dolog, hogy falusi uri méltóságunkon alul
valónak tartjuk az ilyenekkel foglalkozni. Ugy
értém, hogy télen, mert nyáron másutt se fog-
lalkozik velük az ördög se.

Mi, igen mi, tudniillik az a fent apostrofált
barátom, meg én, télen át a női kérdéssel való
foglalkozást épp oly fontosnak tartjuk, mint
vássonfehérítés idején: nyáron. Leikes bajnok,
harcban edzett oroszán mind a kettő, elszánt,
bátor, önfeláldozó. Sokszor, ha valami dologgal
nem vagyunk tisztában s tapogatózva közeledünk
a cél felé, a véletlen, bár különböző téreken
működünk, összehoz bennünket s ilyenkor föl-
jajdul jelszavunk: több világosságot! Est a jel-
szót azért választottuk, mert a falun tudvalegleg
sötétség uralkodik, különösen éjjel, mikor minket
összehoz a — sors.

Es mennyi, hány ránk nézve üdvös törek-
vésnek lett megfontója a falusi nő? S az ilyen
rombolás eszményi világunkban annál jobban
fáj, mert a nők, a falusi nők nem mások, mint
a mi kedves feleségeink, azaz neki az övé, az-
kem az enyém. Hogy nekünk nem hisznek, az
bajján, hanem még Petőfinék sem. Hiába sza-
valom, magyarul: „Falun keresd, mily szép
az est,” azt mondja, nem igaz. Ezzel szemben
aztán nap-nap után kitalálnak a falusi asszonyok
ilyen dolgokat a mi rovásunkra, a miket hiába

tagadunk, mert erre ezerszer is azt mondják,
hogy ez igaz, pedig hátha mégis —.

A falun az a baj, hogy a férfiak nagyon
is fogékonyak a poésis iránt, míg a nők az írott
betű igaz voltát is határozottan tagadásba
veszik. Ilyenkor, unalmas téli esteiken, mikor a
sors különös kegyelméből egy pár szabad órát
ittthon töltök, mint poétikus érzelmű ember mit
tehetnék mást, minthogy fölolvassak az én kedves
feleségemnek az én kedves költőimből. Kezdem
Petőfin, de mielőtt fölútnám a könyvet, a feleségem
figyelmemet, hogy arra: „Falun keresd, mily
szép az est” nem kíváncsi. Jól van! Irt hála az
égnek Petőfi annyit, hogy nem kell asszal
kezdeni.

Poszióba vágom magamat s lelkesedve
kezdem az olvasást: „Szabadság, szerelem — e
kettő kell nekem” — a többit, az igazán szépet
el sem mondhatom.

— Ha az kell, mért nőültél meg? es a
kritika. Így rombolják le az én bálványaimat,
igy állják utját az én reptélesemnek a nők a falun.

Hej, milyen más az a város! . . .

Nálunk kérem nem akarják a nők, az ass-
zonyok (már úgy értem, hogy csak a miénk
nem akarják, mert mások akarják) megérteni,
hogy a női emancipáció korában élünk, nem
akarják különösen azt megérteni, hogy igenis,
ha az ember emancipálni akar, már mint nőket
a falun, hát nem egyet, hanem az egész női ne-
met emancipálja — már mint a falun.

Én egyre szövöm a betűket egymásba, de

gyevits indítványát, melynek értelmében a torna-csarnokot egy kiküldendő bizottság vizsgálja meg és vegye át. E bizottságba beválasztották Zachariás tanácsnok elnöklété alatt Risztica Pál, Hof Nándor, dr. Gyorgyevits, Wolfinger Viktor, Gligorovics János és Krumenacker Ferenc.

12. Gavrilovics István városi rendőrkapitányának állásáról való lemondása. — A lemondás tudomásul vétetik, azonban azon kérelme, hogy befizetett nyugdíj járuléka visszafizetésnek, elutasítatik.

13. Krcselics Márkó és érdektársai hajótulajdonosok kérvénye a kikötői díjszabályzat megváltoztatása tárgyában. — Az ügy tanulmányozására egy a következők által álló bizottság kéri fel: Franz, Steinitzer, Napholtz és Gligorovits.

14. Szávics János helybeli lakos kérvénye bonthelyiségének további kibérlése tárgyában. — A bér 5% -al, vagyis 525 frtra emeltek.

15. Hivatalos előterjesztés a képviselőtestületi tagok választására jogosultak névjegyzékének összeállítására kiküldendő bizottság megválasztása tárgyában. — Strus Felix elnöklété alatt Ristic János és Opolczér Lajos küldetnek ki.

16. Az ipartanodai bizottságnak Szvirosevic Bogdán ipari iskolai tanító eltávolításával megüresedett állás betöltése tárgyában. — Az iskolaszék határozata, mely szerint Döryt választották meg, megerősítették.

17. Hivatalos előterjesztés a vasutakon érkező árak után szedett közvetvám engedély okiratainak meghosszabbítása tárgyában. — A miniszterhez íly értelmű felirat intézendő, mely Steinitzer Géza indítványára azzal bővítették ki, hogy az engedélyokirat az összes állomásokra terjesztessék ki.

18. A városi gyepmester kérvénye szerződésének meghosszabbítása tárgyában. — Eckstein János, Wolfinger Viktor és Krumenacker Ferenc felszólalása után a szerződést egy évre meghosszabbítják, egyben megbízatik a tanács, hogy tanulmányozza az ügyet, vajjon nem lehetne ebből, mint más helyeken a városnak még jövedelme is.

19. A kaszinóban levő magánlakások és a Kollet-kaszárnya az eddigi feltételek mellett adatként bérbe.

A közgyűlés 3/6-kor véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

Február 26. Kaszinó közgyűlése.
 Február 25. Maskil-el-dol táncestélye.
 Február 26. Az Olvasókör matinéje.
 Február 28. Pincérek bálja.
 Március 4. Kereskedő ifjak bálja.
 Március 7. Vörös-kereszt-egylet évi közgyűlése.
 Március 15. Olvasókör márciusi ünnepélye.
 Március 27. Közigazgatási bizottság.
 A gőz- és kádfürdő mindennap reggeli 6 órától esti 7 óráig nyitva van; hőlyek részére kedden, esütörtökön és pénteken d. u. 5 óráig; ugyanazon napokon 1/6-tól 8 óráig este urak részére is.

attól félek, hogy némelyik falusi hölgy félre talál érteni s akkor jaj a hátamnak. Ezeknél az igazolás nem segít. De hátha segít a vád? Városban a világság, falun a sötétség hozza közelebb az embereket egymáshoz. Megmondom hogy? Városban ugyanis az emberek, t. i. az emberi nem világságra szorul és szükség esetén mechanikai uton előidézi azt, falun szóról-szóra megfordítva.

Ez a bölcselkedés tantétel, szokta pedig használni és gyakorlatilag is alkalmazni az én fent említett barátom. Csinálhatnék ennek folytatásaképpen egy egész camera abscurát, de én most vádolni akarok. Falun a nők különbözőek, egyik különbözőbb a másiknál. A férfiak és különösen a férjek egyenlők. Egyik egyenlőbb a másiknál.

Minden városi dolgot tudok, csak azt nem, hogy különbség és egyenlőség dolgában ott is ugy van-e?

Nekünk, falusi férjeknek és férfiaknak — mert vannak ilyenek is meglehetősen számban — az az előnyünk, hogy mi emancipáljuk a nőket, míg városban megfordítva, a nők emancipálják a férjeket és férfiakat.

Hogy hol kezdődik városban az emancipáció, nem tudom, de nálunk falun, ott is a hol nincs, ott is a hol van folyóvíz s különösen ott, a hol van, mint nálunk, a vízszonon s illetve a vízszonféhéritésen viruló tavaszkor. Lépést tartunk az idővel. Később hozzá kezdünk szokni a nyári forróság, majd az őszi verőfényhez s midőn látjuk fehér pelyhekben ránk borulni a téli takarót, kicsit borsadva tőle, rendületlen hittel,

— Személyi hírek. Papp Géza országgyűlési képviselő tegnap Nagybecskerekre tartózkodott. — Kézdi Kovács László, az ismert festőművész és jeles műkritikus tegnap édes anyja látogatására Nagybecskerekre érkezett.

— A zárda vendégl. Hemmen Ferenc kanonok-rector Volk Mátyás prefektus kíséretében Nagybecskerekre érkezett, hogy a szegény iskolánövérnek vezetése alatt álló zárdát inspiciálja.

— Vörös-kereszt. Meghívó. A nagybecskereki vörös-kereszt fiók-egylet rendes évi közgyűlést f. é. március hó 5-én d. u. 4 órakor a főispáni kisteremben tartandja, melyre a tisztelt tagtársakat ez uton is meghívja az elnökség.

— A f. t. a. t. fegyelmi választmánya. A felsőtorontáli árm. társ. a közelmúltban tartott választmányi ülésén a fegyelmi választmányba az érdekeltségnek a következő tagjait választotta meg: Dr. Bogdán Zeivkót, Grubits Tivadart, Urbán Pétert és Ujhely Gézát. Pótagokul: Rószay László és Tallián Jenő lettek megválasztva.

— Változás a klerusban. A megyés püspök Ochsenfeld Vendel nagy-tőzsegi hely. plébánost Szabadfalura nevezte ki plébánosnak.

— Az új pancsovai ügyész. Pancsováról írják, hogy dr. Milassin Kálmán, az újonnan kinevezett királyi ügyész a napokban foglalta el állását, a mikor egyben letette a hivatalos esküt is.

— Tejszövetkezet Nagybecskerekben. A nagybecskereki német-negyedbeli gazdák sűrűn látogatott értekezlet tartottak e hó 19-én vasárnap d. u. 3 órakor egy tejszövetkezet alakítása céljából. Az értekezletre Marton Andor g. e. titkárnak felkérése folytán gyülekeztek össze említett gazdák, mely értekezleten az érdekeltek kivül résztvettek még Wagner Nándor hiteltartó, Marton Andor g. e. titkár, dr. Magyar Károly és Petrásch György a megyei gazdasági egyesület vándortanára. Az értekezleten Marton Andor röviden ismertette az értekezlet összehívásának célját s utána Petrásch György tartott szakmai előadást a tejszövetkezetek hasznáról és fontosságáról, mely előadás a tejszövetkezetek fázisainak minden részletét magába ölelte s élénk érdeklődéssel hallgattatott mindvégig a jelenlévők által. Az előadás befejezte után az alakítandó tejszövetkezet részletkérdései is mind megbeszéltek s általában minden tekintetben megadták a szükséges felvilágosítások s így most már csak a német-negyedbeli gazdaközönségen mulik, hogy a tervbe vett szövetkezet létesíthető lesz-e vagy nem. Az értekezlet d. u. 5 óra után ért véget.

— Esküvő. Rosenfeld Szidi kisasszonynak, özv. Rosenfeldné bájos és szeretetreméltó leányának, vasárnap esküdték örök hűséget Merkadó Izso ur, jónövű nagyváradi kereskedő. Az izr. imaház ez alkalomból egészen megtelt előkelő közönséggel.

— A pancsovai kórház. A belügyminiszter jóváhagyta a pancsovai kórház szabályait, melyek szerint ott a napi ápolási költség 61 kr.

de ingadozó meggyőződéssel egymás felé kiáltjuk: — nemcsak én és fentnevezett barátom, hanem mindannyi férj — szeszélyes a sors, el akarja velünk hitetni a vázsonföhéritést, a tavaszt.

Es egy paránya annak az eszmei vádának, mit én a falusi férjéről — a nők előnyére — mondani akarok. A vázsonföhéritést veszem bünbakul, de ha akarnék haladni az évszakok s a napszakok során, legtöbb tenni valóm akadna őszszel este, késő este, mikor borús és nincs holdvilág.

Félre a gázlámpákkal. Nem városról van most szó.

Vádelok! Legyen teljes a vádam . . .

Hm! Hátha ráismerek a vádból. Bár igaz, de jó magamra is illik. Aztán, a ki másnak vermet és stb . . .

Végezetül csak azt, hogy a falun is vannak nők. Nők, angyalok! S a midőn arról van szó, hogy (de biz isten ez a torkomon ragad, nem tudom befejezni) hogy . . . városban a világság, a falun a sötétség hozza össze az embereket, akkor — dehogy, nem ők, mi, mi a férfiak és főleg férjek vagyunk az elsők és soká — de mégse nagyon soká — kell várunk, míg ők is megjelennek.

Aztán:
 Falun keresd
 Mily szép az est.
 A városi
 Nem élvezi stb.

— Az ujoncozás elhalasztása. A katonasorozás ügyében Fejérváry Géza báró honvédelemügyi miniszter a következő körrendeletet intézte a törvényhatóságokhoz:

1387. szám.
 Eln. 99.

Az 1899. évi ujoncozási előmunkálatok foganatosítása tárgyában, a múlt 1898. évi szeptember hónap 6-ikáról 59 000. sz. a. kiadott körrendeletem kapcsán és a minisztertanács határozata alapján, ezennel elrendelem, hogy az ideai fősorozás egyelőre és további rendeletemig elhalasztassék.

Erről a sorozási járástisztviselők azonnal értesítendők.

Budapest, 1899. évi február hó 19-ikén.

Fejérváry s. k.,
 honvédelmi miniszter.

— Lloyd-társulat közgyűlése. Vasárnap délután tartotta meg a nagybecskereki Lloyd-társulat Steinitzer Géza elnöklété alatt az évi rendes közgyűlést. Az élénken fogadott kimerítő évi jelentés után, melyet dr. Pollák Győző társulati titkár állított össze, a múlt évi zárószámára (mely 2782 frt bevétellel szemben 2242 frt 73 kr. kiadást s így 539 frt 27 kr. pénzüri maradványt tüntet ki), a választmány megadta a fölmentvényt, s a jövő évi költségvetés (3129 frt 27 kr. fedezettel szemben 2505 frt 5 kr. szükséglet), valamint az 1898. évi mérleg-számadás, (mely 1385 frt 77 kr. vagyontöbblettel záródik) fölolvastása után az alapzabályok módosítását tárgyalta s fogadta el a közgyűlés.

— Megszűnt járványok. Pancsováról jelentik, hogy ott tegnap, hétfőn nyitották meg újra az iskolákat, melyek három hónapon keresztül voltak bezárva a járványos betegségek miatt. Jelenleg a járvány megszűnt a városban s így véget ért a kis diákok vakációzása is.

— Csattanós hangverseny. Hirt edünk tegnapi lapunkban a fényes és sikerült hangversenyéről, mely szombaton este folyt le Nagy-Kikindán. Mint utólag értesítettek bennünket, a hangverseny nem csak fényes és sikerült, hanem egyuttal csattanós is volt, a teremben elhangzott pofonok következtében. Ezzel hallgató ugyanis éppen nem felelt meg elnevezésének, mert folyton beszélgetett, miért is egy rendező piszegeggel akarta csendre inteni, miből szóváltás, aztán pofozkodás s másnap, vasárnap, lovagias mérkőzés következett, melyben mindkét fél jelentéktelen kardvágást kapott. Így csakugyan felejtethetlen hangversenyeket lehet rendezni.

— Elviszik a katonákat. Azt beszélik, hogy Pancsováról a közöshadseregbelieket elviszik, azaz hogy a mostaniak helyébe más helyőrséget nem kap a város Es így a dislokáció után üres marad a két emeletes nagy kaszárnya és a huszárok kaszárnyája.

— Harc a csempészekkel. Orsováról írják: Február 18-án éjjel, a hold legnyugvása után néhány adakalehi török a hirtelen beállott sötétségben cukrot akart csempészni magyar területre. Csónakkal jöttek át a Dunán s már tíz szákot ki is raktak a partra, mikor az őrtálló négy pénzügyőr meglepte őket. A csempészek rögtön a csónakba ugrottak, sietve elveztek a bár a pénzügyőrök többször is figyelmeztették őket, hogy álljanak meg, nem is feleltek. Az örök erre vaktában utánuk löttek, mire figyelmessé lett az Adakalehn levő katonai őrség s a menekülő csempészeket elfogta. Ekkor kitűnt, hogy a csónakban levő öt ember közül a pénzügyőrök egyet agyonlöttek, kettőt pedig súlyosan megsebesítettek. A vizsgálatot ugy a csendőrség, mint a pénzügyőrség megindította.

— Csendélet a pusztán. Szalontai Mladen tissa szent miklósi juhász a minapában a határban legeltette juhait, a mikor is elébe kerültek Hatalák János és Pocsár János jázovai határosok és három darab birkát zálogul akartak magukkal elvinni, mert állítólag Szalontai a jázovai határban legeltetvén, kárt okozott, a juhász nem engedte a juhokat elvinni, miből dulakodás támadt közöttük, miközben Hatalák János pisztolyt rántott elő és Szalontaira rálőtt. Miután a lövés nem talált, nehéz botokkal mentek neki és úgy ütötték fejbe, hogy a szegény juhászt este felé találták meg a fivőn elterülve véres fejével, eszméletlen állapotban. Juhai pedig gazdátlanul tartottak a falu felé.

A czernyai kaméliás hölgy. A leg nagyobb regényíró, a sors olyan szépen ki tudja kerekíteni a saját történetét, hogy a hivatott író-ember már csak a nyomdokain haladhat. Így Gauthier Margit története ismétlődött meg a napokban egy torontáli faluban, illetve Fiumében, a miről az alábbi tudósítás számol be: Német-Csernya községből hat év előtt nyomtalanul eltűnt K. Katica, egy német czernyai jómódu gazdának csodaszép 13 éves leánya. Hiába mozdították meg fűt-fát a leány szülei, nem bírták rákadni gyermekük tartózkodási helyére. Már-már végkép lemondtak arról, hogy valaha visszaláthatják szeretett gyermeküket, s ekkor meglepetésükre, mintha meghalt volna, midőn most hat év után hírt veszik, hogy leányuknak egy fumei nyilvános mulatóhelyen van állandó tanyája. Rögtön el is utaztak a leány szülei a nevezett helyre, ahol a jelenleg 19 éves székevény keserű könyvek között vallotta meg bűnét és kérte szülei bocsánatát. Ma már talán rég nem látott otthonában elmélkedik a hat év alatt eltöltött kellemes és kellemetlen napokon.

Hamis pénzverő. Wald Jakab belgrádi titkos rendőr feljelentette a törökbecsei csendőrségnél Reznics András aracsi földművest, a ki neki hamis egy koronás készítésére szolgáló gépet kínált megvételre 300 frton. Találkát is adott egymásnak egy koreszmában, ahol a feljelentés alapján a járőr éppen akkor toppant be, mikor Wald a gépet járó pénzt át akarta adni. Reznics rögtön letartóztatták, a ki azt vallotta, hogy a gépet Andrejevics Miklós nagybecskereki lakostól kapta ki azonban már tavaly decemberben meghalt. A házkutatás alkalmával számos gépet, segéd-eszközt, hamis pénzt (magyart és szerbet) találtak nála. Reznics egyébként nem az egyedüli, a ki Andrejevicsre hivatkozik. A fentisített férfi híres alak volt annak idején s a kit most tetten érnek a hamis pénzverő gépekkel, az mind csak reá hivatkozik. Reznics a csendőrség letartóztatta s átadta a nagybecskereki ügyész-ségnek.

Öngyilkos asztalosinas. Schwarz Mátyás nikindai asztalosmester inasa, Krämer András afeletti bánatában, hogy nehéz felfogása van, a padlásán felakasztotta magát. A házbeliel észrevették, hogy az inasgyerek hiányzik, utána néztek és midőn felakasztva látták, elrémültek a látottakon és elfutottak a rendőrséghez, hogy vegyék le. A rendőrség rögtön ott termelt és miután a padlásajtó be volt csukva, az épület hátsó tűzfalát áttörték és behatoltak a padlásra, ahol az öngyilkost levették. A légzés már megszűnt volt, csak a szív működött még. Erre dr. Tatay mesterséges légzési kísérleteket alkalmazott, melylyel sikerült a már félig a másvilágon járó lelket a testbe visszahozni.

Allatbetegségek A Földművelési Értesítő szerint az állatbetegségek állása Torontál-vármegyében a következők:

Veszélyesség: Nagy-Becskerek 3 udvar, Sztarcsova 1 ud., összesen 2 község 4 udvar.

Takonykór és bőrféreg: Aracs 2 u., Erneztháza 1 udvar, Glogoa 1 u., M.-Pádé 1 ud., Melencze 1 u., Nagy Becskerek 6 u., Német-Nagy-Sat. Miklós 1 ud., Réva Ujfalu 2 udvar, Rogendorf 1 u., Tomasevác 1 u., Végszent-Mihály 1 udvar, összesen 11 község 18 udvar.

Himlő: Sáralfalva 1 udvar.

Rühkór: Rudolfsguad 1 udvar.

Sértésvész: Aracs 1 u., Csernya 2 u., Csösztelek 1 u., Gyala 11 u., Gyér 1 u., Lukácsfalva 1 u., Majdan 12 ud., M.-Pádé 1 u., Nagy-Kikinda 3 u., Offzenicza 1 ud., Réva-Ujfalu 2 ud., Toba 1 u., T. Becse 1 ud., Valkány 1 ud., Zichyfalva 1 udvar, összesen 15 község.

Takonykór. Nagy-Tószeg községben fellépett a takonykór s így a köz séget zár alá kellett helyezni.

Mese a vándorló legényről. Rongy e, vagy mi látszik a falu árkában, én istenem, hiszen rongy lehetne bátran, de mikor feje van, hogy lenne rongy szegény? Nem rongy az egy vándorló legény. — Nagy poéta meglepő szíve énekelte így meg a szegény munkás legényt, a ki eljött messze Stiriából s megfogyott az uton. Szép leány volt a menyasszonya s arra gondolt még utolsó órájában, mikor hű ápolóra talált egy másik leányban, a ki a testvér bátyja képmását látta benne. Szegény vándorló legény volt

Gregorovics Sándor is, a kit halva találtak a héten a czernyai községében istállójában. Szivszélhűtés érte alvás közben s nem ébredt fel soha. Otthon pedig őt is várja talán egy fekete szemű kis leány, csak hogy hiába várja, mert a halottak nem térnek vissza a másvilágról.

A Horgony-Pain Expeller igazi, népszerű házi szerre lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csípőfájdalom, fejfájásnál, köszvény-nél, oszonnál stb. nál a Horgony Pain Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapítóhatásuaknak bizonyultak, sőt járványkórnaál, minő: a kolera, hanyóhaafolyás, az altestnek Pain Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi szer jó eredménnyel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegonkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint „Richter féle Horgony-Pain-Expeller“ vagy „Richter féle Horgony-Liniment“ kérendő és a „Horgony“ védjegyre kérünk figyelni.

Színház és művészet.

Halmay Imre folyó hó 22-án, azaz holnap kezd meg Nagyikindán a színi szezont az „Edes“ című népszínművel. A társulat tagjai a régiek: Halmayné, Lévy Sárika, Torday Béláné, Götz Aranka, Daróczy Ika, Tuboly Klementin, Halmay Imre, Déri Béla, Juhász Sándor, Nagy Gyula, Tisztai Miksa, Torday Béla, a társulat karnagya Várady Aladár. Újdonságok közül felemlítendő: Gyurkovics lányok, Katonák, Unatkozó király, Adorján báró stb.

Színészet Nagy Szent Miklóson. Hevessy József orszói színikerületi igazgató a héten kezdődő 14 előadásra kért engedélyt Nagy Szentmiklósról és a főszolgabíró az engedélyt meg is adta. Hevessy társulata, ha lehetséges lesz, már a napokban megkezdí előadásai sorozatát. A színtársulatnak névora a következő: Nők: Hevessy Józsefné, hösnő. Szabó Mariska, operette és népszínmű primadonna. Képes Laura, colorator énekesnő. Török Cornel, drámai szende, fiatal hösnő. D. Kovács Cornél, dráma, vigjátéki szende. Papné Kata, operette komika. Hevesi Gusztika, naiva. Kalmár Réné, operette énekesnő. P. Nagy Katica, szubrette. Bárczy Mari, társalgási színésznő. Férfiak: Hevessy József, apa és jellem. Demény Albert, hős és jellem tragikus. Jáni János, hős jellem, kedélyes apa. Rajosányi István, operette bariton és társalg. bonvivant színész. Hevessy Lajos, operette buffó komikus Szabadhegyi Aladár, szerelmes. Bogó Zsigmond, komikus. Ij. Hevessy József lyrai szerelmes. Kerekas Mihály, operette komikus, apa színész.

Uj Idők. Egy sor képet hoz ezuttal az Uj Idők, amelyek érdekes aktuális vonatkozások. Közük van az imént elhunyt Faure első arcképe, aztán Munkácsynak Newyorkban emelt szobra, képek a legújabb dekadens izlésről. Erzsébet és Stefánia kir. hercegnők arcképei az új francia kakasos frank, stb. A füzet egyik része Dankó Pista nótája, amelyet Szabolcska Mihálynak egyik legszebb költeményéhez írt. A szöveg kitérő és változatos. Regény van Ambrus Zoltántól és Antony Hopetől, elbeszélések Bródy Sándortól és Bárczy Istvántól, cikkek Galléri Móról és Sebestyén Károlytól. Asonkivül temérdek finom cikk a rovatokban. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre két forint, mutatóvényszámot ki várnatra szívesen küld a kiadóhivatal, Andrassy-ut 10 szám.

Táviratok.

Szél itthon.

Budapest, február 21. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Széll Kálmán miniszterelnök ma reggel Bécsből hazaérkezett s a délelőtti folyamán a pártok előkelő tagjaival hosszasan tanácskozott.

Az új miniszterium.

Budapest, február 21. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai reggeli lapok tele vannak a legkülönbözőbb kombinációkkal a jövő kabinetet illetőleg. Belügyminiszternek Jakabffy államtitkárt, de igen sokan Tallián Béla volt főispánt is emlegették. Pénzügyminiszternek Poppovics osztálytanácsos volna kiszemelve. Ezek a hírek legalább is koraiak, mert — így jelentik ezt illetékes oldalról — a kabinet

megalakításáról addig, míg az új miniszterelnök az ellenzék bizalmi férfival nem konferált, szó sincs.

A helyzet.

Budapest, február 21. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Beavatott körökben azt hiszik, hogy Széll Kálmánnak a legrövidebb idő alatt sikerülni fog az ellenzékkel megállapodásra jutni. Az első kérdés a házszabályok revíziója, melyet minden esetre úgy fognak megoldani, hogy a technikai obstrukció ezentul ne legyen lehetséges. Az ellenzéki pártok ma este konferálnak ez ügyben.

Tüntetések Párisban.

Budapest, febr. 21. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Párisból jelentik: Tegnap ismét számos helyen volt tüntetés. Legtöbben a Boulevard Montmartre-n 14. sz. alatt, a Libre Parole szerkesztősége előtt tüntettek, hol véres verekedés fejlődött. Több mint 30 személyt letartóztattak. A lapok legnagyobb része higgadt hangon ír az új elnökről s arra inti Franciaország közönségét, hogy várja meg az elnök magatartását.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1899. február 21.

A kassárüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilo	100 kilogr. ára		kilo	100 kilogr. ára		
		frtől	frtíg		frtől	frtíg	
Bánsági	uj	76	9.90	10.—	80	10.40	10.45
Tiszavidéki	„	76	10.10	10.45	80	10.45	10.55
Pestvidéki	„	76	10.05	10.15	80	10.40	10.50
Bácskai	„	76	10.20	10.25	80	—	—
kilo							
Rozs	uj	elsőrendű	70—72	8.—	8.05		
„	„	másodrendű	—	7.85	7.95		
Árpa	„	takarmány	60—62	6.10	6.40		
„	„	égetni való	62—64	6.70	7.50		
„	„	sőrfőzésre való	64—66	7.70	8.50		
Zab	„	—	39—41	5.80	6.15		
Tengeri	ó	bánsági	—	5.55	5.60		
„	„	másnemű	—	5.50	5.55		

Határidő-üzlet.

Budapest, február 21. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában a kínálat és vételkedv lanyha, forgalom 10.000 mm, az árak tartósak. Kötetett:

Buza márciusra	9.79— 9.80
„ áprilisra	9.53— 9.54
Rozs	8.58— 8.60
Tengeri májusra	4.66— 4.68
Zab márciusra	5.79— 5.80
Repece augusztusra	12.10—12.20

Hirdetések.

Pancsovai főszolgabírószágtól.

6. szám. 1899.

202—21

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett Borsai községi szülésznoi állásra ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állással 36 frt évi fizetés és minden születési eseténél 1 frt díj élvezete van egybekötte, vagyontalannak köteles a segélyt ingyen nyújtani.

Felhívtnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a pancsovai járási főszolgabírószághoz folyó évi március hó 22-ig küldjék be.

A választás folyó évi március hó 23-án fog Borsai községében megejteni.

Pancsován, 1899. évi február hó 11-én.

Jablonszky,
főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

600 frt fizetéssel egybekötött **köz-ségi kataszteri nyilvántartói állásra**, mely kinevezés után lesz betöltendő. Szakavatottság, valamint a magyar, szerb és német nyelv bírása igazolandó.

Kérvények alulírott község előljárá-ságához folyó évi március hó 10-ig benyuj-tandók.

Mokrinban, 1899. február 15-én.

Előljárá-ság.

Hirdetmény.

A vagyombukott „Délmagyarországi növényolaj-gyár szövetkezet” csődügyének alulírt tömeggondnoka közzéteszi, hogy a nevezett szövetkezetnek a Temesvár mel-leti Vadászerdő községében 3. sz. tjkvben felvett gyári telek, azon álló gyári épüle-

tek és berendezései zárt ajánlatok után eladatnak. Megjegyeztetik, hogy a vagyombukott cég gyári épületei és gyári felszerelési teljesen a modern technika kivánalmainak felszerelt gőzmalomból és növényolajgyárból áll. A növény-olajgyár különösen a Temesvár vidékén természetett ricinus magvak feldolgozására van berendezve és a földmivéltügyi kormánytól évi 5000 frt subventióban részesül.

A zárt ajánlatok 1899. évi február 27. napjának déli 12 órájáig alólírt tömeggondnok kezéhez nyújtandók be.

Ajánlatok tehetők:

1. A csődleltár 1-131. folyó számai alatt összeirt vadászterdei 3. sz. tjkvben felvett telekre, azon álló gyári épületekre, az összes gőzmalom és növényolaj-gyári berendezésekre. Ily ajánlat 4000 frt bánatpénzzel szerelendő fel. Megjegyeztetik, hogy az olaj-gyári felszerelés teljesen új.

2. Ajánlat tehető külön a növényolaj-gyárra, felszerelésire és megfelelő

telekrészre. Ily ajánlat 2000 frt bánatpénzzel látandó el.

3. Ajánlat tehető külön a gőzmalomra, annak teljes felszerelésére és épületrészre, valamint telekrészre. Ily ajánlat szintén 2000 frt bánatpénzzel látandó el.

4. Ajánlat tehető a vadászterdei 3. sz. tjkvben felvett telekre és rajta lévő összes épületekre. Ily ajánlat 2000 frt bánatpénzzel látandó el.

5. Ajánlat tehető külön csak a gőzmalom és olaj-gyár felszerelésire, (telek és épület nélkül.) Ily ajánlat ugyancsak 2000 frt bánatpénzzel látandó el.

Bővebb felvilágosítással szolgál alulírt tömeggondnok vagy pedig a helyszínén az tüzemben levő növényolaj-gyár és gőzmalom tüzletvezetője.

Temesvárott, 1899. évi január 10.

Dr. Frecot Menyhért,

(199-3.3)

ügyvéd,
mint a vagyombukott „Délmagyarországi növényolaj-gyár szövetkezet” tömeggondnoka.

Olcsó tűzifa!

Kapható Nagybecskerek-Bégapart állomáson.

Elsőrendű száraz gyertyán-hasábfá öle 13 frt.

Elsőrendű száraz bükkfa öle 12 frt.

Kezelési illeték köbméterenkint 5 kr. (4 köbméter = 1 öl.)

A t. cz. vevők sziveskedjenek a fa kiszolgáltatása miatt Záduban Gyula bégaparti állomásfőnökhöz fordulni. 161-x.12

Megrendelések Eckstein M. szállító-czégnél is eszközölhetők.

Még

sohasem

létezett!

100.000

koronát

lehet az Ujságíró-sorsjegyek utolsó huzásánál, mely ma este 8 órakor kedden február 21-én fog okvetlenül megtartatni,

egy koronával nyerni. (168-6.6)

Főnyeremény 100.000 kor., 10.000 kor. stb. stb.

Egy sorsjegy ára egy korona

Sorsjegyek kaphatók: az összes bankokban, váltóházakban, dohánytőzsdékben és ezen lap kiadóhivatalában.